

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre K 12.—
 félévre „ 6.—
 negyedévre „ 3.—
 egy óra „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével minden nap
 :- :- délután 6 órakor. :- :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. WASYLKIEWICZ VIKTOR.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Műveltség és műveletlenség

Bálinth György.

Hála Istennek, a műveltség ma már közkinccse a társadalomnak. Összes iskoláink, kulturintézményeink ezt terjesztik, ezt iparkodnak bevinni a nemzettest összes szerveibe. A bányászok földalatti világában, gyárak és műhelyek zakatoló gépei között, mezők rónáin, erdők vadonában, ahol ember él, akadnak hirdetői az igazi, a boldogító, az életet megszépítő műveltségnek.

Mégis, mégis távol vagyunk attól, hogy minden embert műveltnek mondhatnánk.

Mert mi is az igazi műveltség? Röviden megmondva: szivjóság, lelki nemesség. Nem a külső, nem a ruha teszi műveltté az embert. Nem is az izlés fejlettsége. Nem is az előkelőség, az illendőség, vagy bizonyos fogások elsajátítása, színészi utánpótlás. Mindez máz, mindez külsőség.

Az igazi műveltséget nem lehet boltban venni, szinpadról ellesni, után majmolni.

Az a szivben gyökerezik. Onnan kezdi hajtását, onnan nevel rügyet, bimbót, majd virágokat. Éltető eleme a jóság. Jót akarni, jót cselekedni. Magának és másnak. Mindenkinek. Elsősorban erkölcsi jót, mert a sok jó között ez a legértékesebb. Azután anyagi jót, mert e nélkül nem boldogulhatunk. S mi képesíti a szívet arra, hogy jót akarjon és cselekedjék? A szeretet.

Azért a ker. tanítás szerint a szeretet belénk öntött isteni erény és minden erkölcsösség alapja. Ez a szeretet csak jót akarhat, mert szt. Pál kifejezése szerint nem gondol rosszat.

No és szivjóság nélkül, vagy ami ugyanazt jelenti, szeretet nélkül igazi műveltség nem képzelhető. Ebből fakadnak fel mindama lelki erők, me-

lyeknek együttes működése eszközli a lelki nemességet.

A lelki nemességnek sokirányu a megnyilatkozása. Ha úgy jelentkezik, mint gondolat, akkor úgy hívják; fennkölt gondolkodás. Ha tettekben nyilvánul s Istenre, égiekre vonatkozik: akkor vallásosság. Ha az emberi együttélést istápolja, akkor felebaráti szeretet a neve.

Lehet irgalmasság, ha szegényeken segít, részvét, ha könnyeket töröl. Felmagasztosulhat hazaszeretetéig, ha egész nemzetre, egész országra derít fényt. De legyen hatásában nagy vagy kicsiny, erős vagy gyenge; erkölcsileg mindig szép, hatásában boldogító, fel-emelő.

Vannak bizonyos jelek, melyek a műveletlen embert nyomban elárulják. Hogy kicsinységen kezdjem, mert hiszen az élet kicsinységek láncolata, nem művelt az a polgártárs, aki mást leszól, meggyaláz, leköp azért, mert vele nem egy akolból való. Mert más ruhát, talán egyenruhát, mondjuk papi ruhát hord. Az ilyen nem lehet művelt, mert rossz a szive, alacsony a lelkülete. Balhiedelmeken, előítéleteken nem tud felülemelkedni. Tiszta látásra, meggyőződésre soha se tud jutni.

Ki az egyetemes isteneszmével szembehelyezkedik s hitetlenséget affektál, nem lehet nemes lelkű. Hiszen éppen ellenkező uton halad, mint a melyen a nagylelkek történelmileg fejlődtek. Minden szellemi értéket, mit a világ kifejtett, eldob magától. A tökéletesedésnek kipróbált forrásait: a tekintélyt, hitet, önzetlenséget, önfeláldozást elhagyja s úgy tesz, mint a bolond, ki igazi értékek helyett a fapénznek örül. Az istentelen, a hitetlen ember tehát nem lehet művelt.

A babona, társadalmi ferdeségekhez való konok ragaszkodás, minő a párbaj is, mind a műveltség rovására van. Az ingatag jellem minden elfajulása, mint például tüzerkedés a polgári

jogokkal, zsarnoki önkény a hatalmi polcon, hűtlen sáfárkodás mások szellemi, vagy anyagi javaival bizonyára mind a fogyatékos műveltségre, vagy éppen műveletlenségre vall.

Miként a jól gondozott kertben, gyomnak, dudvának nem szabad előfordulnia, úgy a művelt lélek is lehetőleg mentesíti magát minden félszegtől. Hiszen a lélek művelése és a virágos, vagy veteményes kert ápolása, igazában egy. Kultura mind a kettő. Hiába diszlenek a kertben rózsák, liliomok, kameleák, ha közöttük éktenkedik a paréj, a csalán. Hiába öltök bársony ruhát s táncolom el az elmés világfi eleganciáját, ha lelkem nemesebb tehetségeit összhangzatosan ki nem művelem. Hiányozni fog a szépség, az összhang szivben, kertben egyaránt.

Tehát az igazi műveltség ritka kincs. Mint a nemes fém fölkeresése, mint a gyémánt csiszolása, sok munkába, nehéz fáradságba kerül. De ha meg van, fénylik a sötétben is, kiragog még a daróc alól is.

Tehát lassan a jelszavakkal. Ne állapodjunk meg a talajművelésnél. Hozzunk virágokat elő, a jó sziv és nemes lélek virágait. Ezek a jámborság, erkölcsösség, emberszeretet, polgári erények. Ezek nélkül műveltség nincs.

A „BRASSÓI UJLAP”

egy-egy számonkint a következő helyeken kapható:

Hedwig H. és Tsa. könyvkereskedésében,
 Kolostor-utca 29.

Jakab István dohánytőzsdéjében,
 Kolostor-utca 10.

Benkő Ignác könyvkereskedésében,
 Kapu-utca 52.

Kovács P. Pál vegyeskereskedésében,
 Katonakórháztér 1.

Papp István vegyeskereskedésében,
 Petocile-utca 71.

Servatius A. vegyeskereskedésében,
 Lópiac 12.

Barthelmie György

Telefon 380.

Brassó, Kapu-u. 41.

Telefon 380.

Összes alkatrészek.

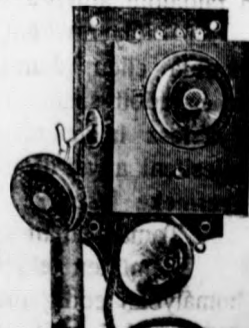
Írógépiskola.

Első különlegességi
 szerek és mecha-
 nikai javít műhelye.

Legnagyobb lemez-
 raktár. Minden hó-
 napban új lemezek.

Séta a Bolgárszegben.

Nem jószántamból, de mert kellett, nem régiben végig sétáltam a bolgárszegi városrészt. Felmentem a Katalin-utcán, aztán betértem a Felsőfővény-utcán, aztán tovább Dupa-inist, Kákova (alsó, felső) Peto-cille, aztán már nem is tudom, micsoda nyakatekert nevű s kövezetű utcákon jártam. Csak arra emlékszem, hogy hálát mondtam Istenemnek, hogy onnan kikerültem, sok mindenért. Ez végre jó volt egyszer, de milyen lehet azoknak, kik ezeket az utcákat megteszik többször, naponként. Az ember először kétségkedik, hogy vajjon igaziban Magyarországon van-e, másodszer, hogy vajjon Magyarországnak ez a része beesik-e a kultur Európába s harmadszor, ha már ezekkel valamiképpen tisztába jött, a fölött esik kétségbe, mennyibe fog kerülni a doktor és patika a hétfelé kificamodott csontocskák és porcogók helyreigazítása után (a fájdalomat nem is számítom). Körülbelül így voltam én a „muszáj“ sétám után. Sokáig nem tudtam dűlőre jutni, hogy tényleg Magyarországon vagyok-e, mert az utcák nevei nem magyarok, de még csak magyarul felírva sincsenek, holott az elemista földrajz szerint Brassó (s úgy hiszem Bolgárszeg is) Magyarországhoz tartozik. Hisz nekem semmi kifogásom az ellen, hogy Bolgárszeg lakói egymásközt mint nevezik el utcáikat, de már engedelmet kérek, Brassó nem Piripócs, hanem egy forgalmas magyar város, mely Magyarországhoz tartozik (én nem éreztem Bolgárszeg egyes részén, de a földrajz ezt mondja) s így mégis furcsának találom az idegen utca elnevezéseket s pláne feliratokat. Én tisztelem a paritás elvét, de már ez több annál, mert szeretném én látni azt a Romániai várost, melyben magyar elnevezésű s feliratu utcák vannak, még ha a lakosság java része magyar? Én úgy tudom, hogy Brassó talán a jövő évben ünnepli fennállásának 700 éves jubileumát. Legyen szabad remélnünk, hogy ez alkalomkor bár ez idegen neveket s feliratokat eltünteti a város képviselőtestülete, vagy akihez tartozik, mert hát mégis Magyarországon élünk s

ennek az országnak fegyverei védtek Brassó városát s ennek az országnak hazafiai tették nagygyá, erőssé, hogy 700 éves jubiliomot ülhessen a város. Nem kicsinyeskedés, nem sovinizmus ez, de méltányosság, ha úgy tesszük — a tisztelet kifejezése ez az ország iránt, melynek földje táplál, vize oldja szomjunkat, melynek levegője éltet. Én hiszem, hogy idegen ajku testvéreinket is sérti ez állapot, mert hisz ők is a magyar hazának gyermekei s így azzal együtt éreznek, azzal együtt gondolkoznak s ami nekünk fáj, nekik is fáj. Ezt én hiszem s erről meg vagyok győződve s ezért remélem is azt, hogy a város képviselőtestülete, vagy akihez tartozik, a közeljövőben javítani fogja a mult hibáját s a magyar Brassónak, magyar utcái is lesznek. Hisz talán Magyarországon vagyunk. Nemde? (Nó.)

HIREK.

Az mondják-

hogy a XX. század embere beteg . . . talán ideges . . . én nem is tudom . . . de biztos, nem érző jól magát s nyugtalan lelke kutatva keres, valamit . . . valakit, mit nem talál sehhol s azért bolyong napsütött mezőkön, . . . holdas éjszakákon . . . türve éhséget . . . szomját, a hideg s meleg változását, tür és keres . . . szenved és kutat . . . mit? valamit . . . valakit . . . miért? . . . mert nem találja azt . . . mert elvesztette, mert szüksége van rá . . . mert . . . mert nélküle nem tud megélni . . .

Igen! azt mondják, hogy a XX. század embere beteg, ideges, nyugtalan s tényleg van valami a dologban. A gazdagot nem elégíti ki vagyona . . . többre vágyik . . . lehet, de ez sem elégíti ki . . . egyéb kell neki. A szegény összehuzza utolsó rongyait gémberegett testén. Talán fél, hogy elveszti azt? Nem! és mégis mikor semmi veszteni valója sincs, mégis keres valamit hogy legyen . . . mivel betakarja testét? Nem!

valami mást. Bárhova megyünk, bárhova lépünk, a paloták fényesre vikszelt parkettjén, vagy a szegénység megtapasztalt agyag földjén ott látjuk az embert, a XX. század kultur emberét, vergődve, tehetetlenül, keresve valamit, vágyva valami után, mi nincs, minek kell lennie, mi, mert hiányzik, boldogtalanlanná lesz, mi ha meg volna . . . érző . . . boldoggá tenné.

Azt mondják, hogy a XX. század a találmányok kora. Igaz! Még évtizedekkel ezelőtt a földön is bizonytatanul jártunk s ma már a levegőnek is urai vagyunk.

Évtizedek előtt ezren pusztultak el egy betegségben, kiket ma egyetlen injekcióval vissza adnak az életnek . . .

S mégis? . . . mégis . . . hol az a feltaláló, hol az az orvos, ki a XX. század kultur emberét meggyógyítja, ki feltalálja az orvosságot, ki beoltja a korunk gyilkoló bacilusai ellen. Hol van? Én nem tudom . . .

És mégis . . . Nézzék csak meg az embereket, amint az utcán járnak, mily gyorsan vágatnak . . . miért . . .? keresnek valamit. Nézzék meg a kávéházak ablakaiba ülő embereket . . . miért ülnek oda? . . . hogy láttassanak? az is lehet, de inkább keresnek valamit, hisz nyugtalan tekintetük nem tud egy pillanatra megpihenni, szemünk folyton rángatodzik . . . keresnek ők is valamit . . .

Mindenki . . . valamit. Idegesek vagyunk, betegek vagyunk . . . Keresünk valamit . . . mi hiányzik?

Nem tudom! De amint itt ülök író asztalom előtt s cigarettám bodor füstje felszál, mintha megnyílnék előttem a mult, a régmult, . . . nagyon régen.

Mintha . . . igen, már tisztán látom . . . meg is ismerem, hisz hallottam róla, olvastam is egy ócska könyvben, mi már ki ment divatból . . . Igen . . . tisztán látom . . . az a paradicsom kert. Egy ember sétál abban. Minden oly szép körülte, oly vidám, oly napsugaras, csak ő

Morus és Cranmer.

Írta: Szabó Vendel.

IV.

— Az Isten kezében van mindnyájunk élete, édes Mária. Hallgass ide, nem vagy már gyermek, megérted a dolog fontosságát, a melyről szó van. A király tőlem azt kívánja, hogy egyezzem bele igazságtalan tetteibe, melyek boszuért az égbe kiáltanak, neki, a házasságtörőnek és a szenvedélyek örületes rabjának kezébe tegyem le az esküt, mely egyedül csak az egyházfőt illeti meg . . . gyermekem, eddig már nem mehetek, ilyen gyalázatos áron nem akarom, nem szabad életemet megmentenem . . .!

— Atyám, ne hagyj el gyermekedet, vagy én is veled megyek a vépadra!

A szép gyermek szemei lázban égtek, arca kipirult, azt sem tudta már, mit beszél, a fájdalom annyira hatalmába kerítette.

— Gyermekem, csendesedjél, az Isten akarata ellen akarsz-e zugolódni. Ne félj, az ég adott számodra hü gondviselőt, Dénes atya lesz helyetted atyád . . . úgy-e fogod teljesíteni atyád utolsó akaratát s engedelmes gyermeke leszel?

Tamás lábán megcsörrent a bilincs.

Rémülten tekintett oda Mária: a félhomályban eddig még nem vette észre atyja szomorú helyzetét.

— Atyám, te bilincsekben? . . . verjen meg az Isten, gonosz zsarnok, ki az ártatlannal ilyen csufos játékokat üzöl. Atyám . . .!

Lerogyott atyja lábaihoz . . . még egy utolsó, mély sohaj tört elő kebléből s az izgalmaktól megtörve ájultan hátra hanyatlott.

III.

A hanyatló nap utolsó sugarai a hóhérbárdon csillantak meg, mely Morus Tamás kancellár és Fischer püspök életét oltotta ki.

A benediktinák kápolnájában megkondukt a halálharang . . . egy lilium tört le!

Henrik „pápa“ és Cranmer érsek meg voltak elégedve munkájukkal.

IV.

Alig világított már a pislogó mécs. Éjfél régen elmúlt, a keleti részben szürkülni kezdett az ég alja. Mint várta már a rab a reggelt az örökkévalónak tetsző éj után s mégis mennyire félt, hogy nemsokára meg fog virradni.

Fejét tenyerébe hajtva virrasztott Cranmer egész éjen át,

Szenvedett, borzasztó módon szenvedett!

Feltűnt előtte a mult képe.

Megjelent szemei előtt a boldog gyermekkor, a kedves egyszerű szülői ház, hol a

boldog gyermekévek peregetek le, mily nehéz volt tőle először elválni . . . Látta maga előtt a fiatal papot, a ki lelkének egész hevével, férfiúi erejének teljes tudatával szállt sikra az egyház ellenségei ellen, midőn az ifju Henrik királyal együtt bátran föllépett a protestantizmus ellen.

De a dicsőség elbizakodottá tette.

Henrik kegyeiben lévén elnézte kisebb botlásait, majd szemet hunyt óriási esései előtt, belekerült a romlott udvari élet áradatába s nem volt annyi akaratereje, hogy tőle szabadulni tudott volna, sőt növekedett benne a nagyravágyás, emelkedni akart, emelkedni szédületesen magasra s nem vette észre lábai előtt az örvényt, a melybe éppen akkor süllyedt alá legjobban, midőn dicsőségének delelő pontján állott.

Feje zugott, homlokán kidagadtak az erek, megcsendült fülében az ártatlanul szenvedők ezreinek fájdalmas zokogása, az életben maradtak átka, óh mint szeretett volna most e rémes képektől szabadulni, de nem tudott; csapongó képzelete egymásután tárta föl előtte a véres árnyak emlékét . . . óh, az a legelső, az gyötörte legjobban . . .

Mint az örült vetette magát a földre, sirni szeretett volna, de a szemek melyek gúnynyal tekintettek az ártatlanok könnyeire, nem adták meg neki a vigasztalást, mely a lelki-

bus, elszomorodott... Busongva bo-lyong a szép kert fái alatt. Nem látja a felé pirosuló szép gyümölcsöt... nem érzi, mint simul hozzá minden mi körülötte van... ő csak tovább megy né-mán, földreszegzett szemekkel... keres valamit... valakit, kihez talán szólhatna, kinek talán elmondhatna mindent, ki megértené... Nem talál... tovább megy... busan... Ismét látom, arca már vidámabb, a csacsogó csermely szavát is megérti, beszélget is hozzá... arca fénylik... szemei felragyognak... ott van mellette, át öleli... el sem bo-csátja... boldog, mert megtalálta... kit... mit? a megértő szeretetet.

* * *

Azt mondják, hogy a XX. század embere beteg, ideges. Keres valamit, miért mindent feláldozna, minélkül nem tud élni, mi hiányzik neki, mi minden nélkül boldogítani tudja, miért vágyo-dik, eleped... Mi az? A megértő sze-retet.

Eberek, ti beteg, ideges sápadt ar-cu emberek megérzitek, mi kell nektek, mi az mi boldogíthat titeket: a megér-tő szeretet. (—)

Templomi hangverseny. Az Egyházi Énekkar vasárnap este 5 órakor a r. k. ple-bánia templomban egyházi hangversenyt rendez, mely alkalommal előadják Rhein-berger S. „Bethlehem csillaga“ c. oratoriumát. A hangverseny délután 5 órakor kez-dődik.

Helyárak: Számozott ülőhely 2 koro-na, számozatlan ülőhely 1 korona. Állóhely 40 fillér.

Jegyek előre válthatók Werzár Antal Fia Kolostor utcai üzletében és délután 4 órától a templom előcsarnokában. Ugy szintén ott kapható az oratorium szövegkönyve 20 fillér ellenében.

Az oratorium tartalma a következő: 1. Várakozás. (Vegyekar.) 2. A pásztorok. (Vegyekar szoprán szólóval.) 3. Az angyal megjelenése. (Vegyekar szoprán szólóval.)

ismeretfurdalást könnyíthette volna, ólomsuly-lal nehezedett szívére a lelkiismeret minden gyötrelme, égő parázként tapadt lelkéhez tetteinek emléke.

Majd fölkel s hevesen föl-alá kezdett járni. Szeme megakadt a mécs alatt levő falon; különböző karcolások látszottak ott: az örök oda karcolták föl a foglyok neveit, kik ott az utolsó két évtized alatt dúló üldözések ide-jében fogva voltak.

Vadul föl kacagott, a mint szeme az iráson végigszaladt.

— Sors te átkozott sors, de kegyetlenül mogtréfáltál!... Tehát itt volt Tamás is? Azután Dénes atya, utána egy, kettő, három négy... tiz... ha-ha tehát én vagyok a huszonnegyedik!

Nem is vette észre az őrt, a ki belépett a börtönbe s borzalommal szemlélte a rettenetes jelenetet.

— Átkozott légy te sziv, mely a nagy-ravágyás ördögét magadba fogadtad, légy átkozott Henrik király, a miért tanácsaimat meghallgattad! — dühöngött a rab s föle-melte a nagy kőkorsót, mely előtte volt,

4. Bethlehem. (Basszus szóló.) 5. Pásztorok a jászólnál. (Vegyekar.) 6. Csillag. (Vegyekar.) 7. A bölcsék imádása. (Férfi kar.) 8. Mária. (Szoprán szóló.) 9. Beteljesedés. (Vegyekar.)

Az énekeket a teljes városi zenekar kíséri. A szoprán szólót dr. Mihály Gyulá-né urasszony, a basszus szólót Werzár Kál-mán úr éneklik.

Ezuton is felhívjuk zenekedvelő kö-zönségünk figyelmét a kedves és élvezetes hangversenyre.

Folyó hó 12-én — vasárnap — az is-tentisztelet sorrendje a plehánia templomban a következő: reggel 6. 7. 8. és 9 órakor csendes szentmise. Délután 10 órakor német szent beszédet mond Meisel József apát ple-bános, utána énekes szent mise. — A fél 12 órás szent mise ez alkalommal elmarad, mert a plehánia papságát a szomszédos ple-bániáknak kisegítésére kérték fel. — Ugyszin-tén elmarad a templomi hangversenyre való tekintettel a délutáni vacsernye is.

Majláth püspök Kolozsvárt. Az erdélyi püspök hétfőn Kolozsvárra utazik, hogy a jövő héten megtartandó státus igazgató tanács ülésén elnököljön.

Máv. köréből. Balló József máv. iroda-tiszt saját kérelmére Kolozsvárra helyezte-tett át.

Adomány. Sipos Ferec és Benkő Maris-ka 5—5 koronát adományoztak a Szent Antal Napközi Gyermekek Otthonnak. Fogadják adományukért ez uton is a vezetőség hálás köszönetét.

Polgári Kör közgyűlése. A Brassói Magyar Polgári Kör f. évi január hó 19-én — vasárnap — délután fél 3 órakor saját helyiségében (Magyar Ház) rendes évi köz-gyűlést tart.

A brassói áll. polg. leányiskola és a vele kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyam volt növendékeit kéri az intézet igazgatósága, hogy „A brassói m. kir. állami polgári le-ány és női kereskedelmi tanfolyam volt nö-vendékek szövetkezeté“-nek megalakítása cél-

hogy fejét vele szétzuzza, de nem volt hozzá ereje, keze lehanyatlott, élni szeretett volna még.

Az őr hozzá lépett.

— Uram, a parlament nevében kövess!

A rab, mintha kóros álomból ébredt volna föl, gépiesen engedelmessékedett. Az ajtó előtt még más két őr állott, a kik közrefog-ták s megindultak.

Jól tudta a rab, hogy mi várakozik rá. El-érkezett a visszatérés órája! A parlament, mely VI. Edwárd halála után a nép általános óhajlásának engedvén VIII. Henrik törvényes leányát Máriát ismerte el királynak — teljes erélyvel lépett föl mindazok ellen, kik Hen-rik és Eduárd király rémuralmának támaszai voltak.

Cranmer egész testében remegett s nem merte szeméit fölvetni, midőn birái előtt megállott. Pitt — a parlamentből ki-rendelt bíró — fölolvasta előtte a parlament egyhangu határozatát, amely őt, mint Hen-rik király gonosz tanácsadóját és mint hit-tagadót halálra ítélte.

A teremben halotti csend uralkodott.

jából f. hó 19-én (vasárnap) d. u. 3 órakor az áll. polg. iskolában megjelenni szivesked-jenek.

Adomány. A brassói áll. faipari szak-iskola tantestülete a Magyar Jótékony Nő-egylet céljaira ötven koronát adományozott, a miért ezuton mond köszönetet a Nőegylet elnöksége.

Tüzoltó multság. A brassói önkén-tes tüzoltók febr. hó 15-én rendezik műsoros estélyüket a Redout nagytermében. A jegyek-vel két tüzoltó járta be a várost. Olvasóink szives pártfogását kérjük.

Kellemes és mégis olcsó multság. Napról-napra panaszosan hangzik a „Nem bálozunk“ jelszó, mint egy bizonyítva az általános pénzhiány folytán beállott szomorú helyzetet. Azonban nyakunkban lévén a far-sang, régi szokásunkat, a vigadást nehezen tudjuk elhagyni s megkívánjuk ezt akkor is, ha pénztárcánk vagyoni hőmérőjét messze a fagypontra alá süllyesztjük is vele. Épen azért szivesen üdvözljük az Iparos Ifjak Önképző Egyletének műkedvelő osztályát azon eszmé-ért, hogy jóakaróinak és az egylet tagjainak tiszteletére f. hó 19-én, vasárnap este 8 óra-kor a Nr. 1. szálloda nagytermében egy kellemes és belépti díj nélküli műsoros házi estélyt rendez terített asztalok mellett. Két-ségtelen, hogy a tőlük megszokott jó műsor mindazokat összehozza, kik meghívót kapnak az estélyre. Jegyül a névre szóló meghívók szólnak s a terembe csak ezek feltétlen fel-mutatása ellenében lehet bejutni. A rendezőség a napokban küldi szét a meghívókat, s mind-azok, kik e hó 16.-ig meghívót nem kapnak, de arra igényt tartanak, forduljanak ezért az egylet helyiségébe, Fekete-utca 47. sz. alá. Amily mérvben elismeréssel vagyunk az egyesület vezetőinek olcsó és kedves szóra-kozást kereső törekvése iránt, ép úgy helye-seljük azt, hogy azon résztvenni csupán a névre kiállított meghívókkal lehet, mert ezzel biztosítva látjuk az estély szigorú zártkörü-ségét, amire az egyesület eddig elismert fényes multságai után szükség is van.

A székelyföldi magyar vikariátus. A székelység körében nagyarányú mozgalom

Lélekzetét visszafojtva leste mindenki, minő hatással lesz az ítélet a vádlottra.

— Kegyelem — kiáltá Cranmer, térdre esvén birái előtt, kész leszek bármit eltűrni, csak életemet ne vegyétek el!

— Isten legyen neked irgalmas, fö-lötted már eldőlt a sors, a parlament még azon esetben is, ha Mária királynő vona-kodnék halálos ítéletedet aláírni, erőszakkal csikarná ki azt; a nép lázong s a legmél-tányosabb igazságra hivatkozva követeli ha-lálotat. Számokra e földön már nincs ke-gyelem!

— Engedjete Mária királynő lábai elé — kérte Cranmer a birákat.

Óriási derűtség keletkezett, mindenfelől a rab felé tódult a sokaság, mire az örök a fenyegető veszély láttára gyorsan kikisérték a teremből a halálra ítélte.

* * *

Még aznap végrehajtották az ítéletet.

Ugyanazon a helyen, ahol Henrik király a vérpádot emeltette, melyen Tamás kancellár és Fischer püspök hősi halált szen-vedtek, hatalmas máglyát emeltek, mert a

Tellmann Béla
divatterme.

Brassó, Ferenc-József-tér és Lópiac sarokház. Serg-feje posztóüzlet I. emelet.

Készít saját műhelyében elsőrangú munkások által izlésesen előállított honi szövetekből

uri ruhákat.

Angol női felöltők és kosztümök készítése.

Videki megrendeléseket felelőség mellett próba nélkül is kifogástalanul teljesít.

indult meg a görög katolikus magyar vikariátus mielőbb létesítése érdekében. A magyar görög katolikus hívők a Székelyföldön, különösen Csik—Háromszék és Udvarhely megyék területén nagyobb tömegekben együtt állnak, ezeknek egyházi és kultur fejlődése feltétlenül szükségessé teszi, hogy a magyarságnak megtartassanak. A külön magyar vikariátus felállítása azzal a reménnyel is kecsegtet, hogy sikerülni fog a magyar családokat a magyarságnak vissza hódítani. A mozgalom vezetői a jövő év elején nagy küldöttség útján a miniszterelnöktől és a kultuszminisztertől kérni fogják, hogy a pápai bulla értelmében a vikariátus felállítása iránt is tegye meg a kormány a szükséges előkészületeket. A vikariátus székhelye Gyulafehérvár vagy Marosvásárhely lenne.

Romániában született zsidók kongresszusa. A romániai illetőségű zsidók a napokban Bukaresten kongresszust tartottak, melyen 150 kiküldött jelent meg. A megnyitás után a királyhoz hódoló, a miniszterelnöknek üdvözlő táviratot küldöttek. Ezután elhatározta, hogy a következőket kéri a kormánytól: 1) Amennyiben a törvények értelmében joguk van a zsidóknak, hogy altisztek legyenek, vegyék fel őket az altiszti iskolába. 2. A zsidó egyéves önkéntesek az tiszti iskolába berendeltessenek s tartalékos alhadnagyokká neveztesse ki. 3. A zsidó valásu orvosok, mint kiségitők katonarvosként alkalmaztassanak. 4. A zsidókérdés végleges megoldásáig a zsidók legalább addig románként minősítsenek, míg a hadsereg kötelékébe tartoznak. Elhatározták továbbá hogy 2 hetenkint megjelenő ujságot adnak ki, mely a zsidó érdekeket védi.

Merénylet a dunai hid ellen. Bukarestből írják: Tegnap óriási riadalmat okozott az a hír, hogy 2 bulgár tiszt Csernavodanál fel akartak robbantani a dunai hidat. E hirt az illetékes körök megcáfolták.

16 éves rablógyilkos. Dresdából írják: Petzola Vachter 16 éves inas, Gade Károly inastársát, ki a postáról 650 márkát vett fel gazdája részére, meggyilkolta és kirabolta. A gyilkost elfogták.

parlament a királynő ellenzése dacára a borzasztó tűz halálra ítélte Cranmert. Egész London a máglya köré gyűlt, hogy még egyszer láthassa a gyűlölt férfit, a ki annyi bajt és keserűséget hozott hazájára és gyönyörködhessek a visszatárláson. Végre megjelent Cranmer alakja.

A büszke férfi egészen meg volt alázva. Eltűnt arcáról az a büszke, parancsoló kifejezés, mellyel a parlamentet kényszerítette az ártatlanok ezrei halálos ítéletének aláírására.

A sápadt arc félelmet mutatott, kétségbeesést árult el egész megjelenése, megremegett, midőn a nép gunyos kiáltása-it hallotta.

— Gyilkos! . . . Tamás kancellár nem lesütött fejjel ment a halál elé! — kiáltották mindenfelől.

A máglya tövében még egyszer fölolvasták előtte a halálos ítéletet, azután intettek neki hogy lépjen től.

Cranmer térdei megcsuklottak, tagjait megdermesztette a félelem, nem volt annyi ereje, hogy föllépett volna, az öröknek kellett fölsegíteniök.

Szólni akart, de a népzajongása elnyomta szavát. . . az egyik ör odatartotta a máglyához a fáklyát s fölcsaptak a lángok.

(Vége.)

Hosszu élet. Tegnap Zimniclitan (Románia) Grazu T. 106 éves korában elhunyt. Halála előtt meg 3 nappal teljes erőben volt.

Uj hő forrás. Marosszentgyörgyön — alig három kilométerre Marosvásárhelytől — olyan gyógyvizre bukkantak a földgáz puhatolása közben, amely tul tesz Pöstyén meleg hőforrásán. A csoda-gyógy hatású vizet elemzés végett Budapestre küldték.

Uj földgáz-forrás. Marosvásárhelyről jelentik: Tuzon község határában uj földgáz forrást fedeztek fel, ahol tavasszal a miniszterium furásokat végeztet.

A tanító özvegyének, ha újból férjhez megy, nyilatkoznia kell az iránt, hogy özvegyi végkielégítést kíván-e igénybe venni: vagy második férje halála esetére fenntartja-e igényét az első férje után kiérdemelt rendes özvegyi segélypénzre. Ha ily határozott nyilatkozatot férjhez menetelekor nem tett, a végkielégítést utólag mái nem kérheti. (A m. kir. közigazgatási bíróság 1911. évi 2796. sz. határozata.)

Talált tárgyak. Találtatott egy gumiköpenyeg, egy horgolt teljesen uj női sapka, 1 pénztárca gyűrűvel, 1 pénztárca kisebb pénz összeggel. Átvehető a rendőrségen.

Románia gazdasági helyzete. Bukarestből jelentik: A kormányparti lapok sem tagadják többé, hogy a pénzügyi és gazdasági válság Romániában az év végével igen éles jelleget öltött. Különösen a főváros kereskedelmi és ipari körében okoz nagy pusztításokat. A mult héten alig volt nap, hogy a törvényszék nagyszámmal ne rendelte volna el még a nagyobb cégek ellen is a csőd eljárását. Mivel a jegybank akciója is sikertelen maradt, attól lehet tartani, hogy a újév után a csödfők száma félelmetesen szaporodni fog.

Az Apolló Bioszkopban holnap, vasárnap teljesen uj műsorral igen érdekes előadás ígérkezik. A műsor a következő: Szerbek az Adria partján. (Aktuális.) Diletans detektiv. (Humoros.) Jó üzlet ember. (Humoros.) Bűnös karácsonya. (Dráma.) A csepürágók. Szenzációs cirkuszidráma 2 felvonásban. Hétfőn nincs előadás. Kedden és szerdán uj műsor.

* **Tarcsi Pál** elvállal mindenféle butorcsoomagolást. Kapu-utca 72.

Kovács P. Pál káposztája
Nincsen annak sehol párja
Mert az sem nem festett sem nem sós
Azért mégis ropogós!

**A Gőzfürdő-utca 6 számú ház
eladó.**

4 szoba, konyha, pince s minden szükséges hozzávaló. Csinos udvar. Uri családnak nagyon alkalmas.

Ára 16.000 korona.

Táviratok.

Budapest, jan. 11.

Khuennek munkapárti elnökké való megválasztásával a párt szolidaritását akarták dokumentálni. Az ellenzéki lapok a miniszterelnök utjauk

elmaradását a válságos helyzettel hozták kapcsolatba.

A Budapesti Hirlap szerint az általános sztrájk csak erősíteni fogja a kormányt felülről. Ez ellen erélyesen lépnek fel s a különleges törvényes állapotot életbe léptetik. A lap ezt azzal a céllal publikálja, hogy az ellenzék vezéreit megijessze, ha a szociálisták fenyegetésüket beváltanák.

Érdekes, hogy a Nagygyárosok Szövetsége tegnap este kijelentette, hogy az uj választójog ellen állást foglal, mert a munkások érdekeit kevésbé védi.

A Pester Lloyd szerint Albánia határolása s az Adria kiürítése szerb részről nincs egymással összefüggésben. Minden nagyhatalom Albánia határolását úgy akarja, hogy ezáltal a háboruskodásnak sokáig utja legyen vágva.

Bécs, jan. 11.

Diplomáciai körökben megnyugvással vették a hirt, hogy Románia s Bulgária ismét felvették a tárgyalások fonalát.

Most is legvalószínűbbnek látszik az, hogy a nagyhatalmak közbelépésére lesz szükség a balkáni kérdés rendezésében.

Pallavicini elnöklete alatt a Konstantinápolyban lakó követek megállapodtak abban, hogy mily irányban tesszik meg együttes lépésüket a portánál. A megállapodást a kormányok jóváhagyták.

Hivatalos körökben nem tudnak arról, hogy Szerbia az Adria kikötőt ki akarja üríteni, de Londonból azt jelentik, hogy a szerb kormány e gondolattal tényleg foglalkozik.

A tisztelgés a prizrendi osztrák-magyar konzul lobogója előtt megtörtént. Mitrovicában akkor lesz, ha Tahy konzul betegségéből felépül.

Szrajevo, jan. 11.

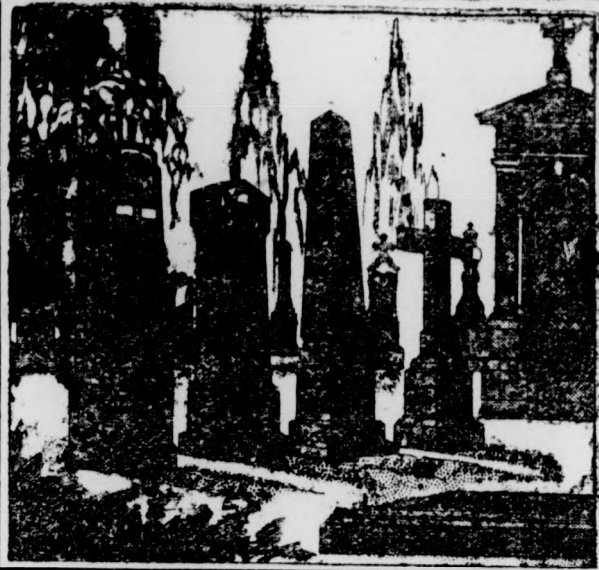
Mostárban ay albánok nagy gyűlést tartottak, hol Albánia függetlensége érdekében nyilatkoztak. A kabinet irodához küldött sürgönyben kérték a Monarchiát, hogy Skutarit Albánianak követelje s fővárosává tegye.

Ugyancsak kérő sürgönyt küldtek Berchtoldhoz.

London, jan. 11.

Jonescu demenlálja azt a hirt, hogy Bolgária pár év előtt Ruszcsukot és Várnát Romániának ígérte volna azon feltétel alatt, ha szövetségre lép vele Törökország ellen. Jonescu történeti jogokra hivatkozik Románia érdekeit illetőleg.

Ha Bulgária Románia kérését megtagadja, úgy Oroszország veszi pártfogásába Bulgáriát, mely esetben Románia Törökországgal szövetkezik, mert egyenlő érdekeik vannak.

Sirkőraktár és mindennemű kőfaragó vállalat

Herzum Ferenc és Károly

Brassóban, Vasut-utca 58-B. :- A MÁV. állomás közelében.

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sirkővekben fehér márványból, laborador, fekete svéd gránit, syanit, trachid és homokkőből.

Elvállalunk és szállítunk: különleges sirkőveket, átalakításokat, áthelyezést, ugy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk mindenféle kőfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely hazai kőből, vagy márványból. — — —

Saját kőbányával rendelkezünk. Olcsó, valamint pontos kiszolgálás mellett bárkivel versenyképesek vagyunk.

Fleischer János

(Keresztény katolikus cég.)

egyházi ruha és reverenda szabó
PÉCS, Ferenciek-u. 9.

Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabásu, minőségű és finoman kidolgozott reverendák és címádák, papi civilöltönyök előállítására. Üzletemet első sorban

Egyházi ruhák

készítésére rendeztem be. Mindennemű egyházi ruhák: casulák, pluvialék, velumok, baldachinumok, minisztránruhák, zászlók, lobogók, karingek, álbák, kehelyruhák, stb. készíttetnek. — Nem kell sem Budapestre, sem Bécsbe menni. Üzletem versenyképes minden pesti, vagy bécsi céggel, ugy szabászat, mint ár és minőség tekintetében. — Tessék meggyőződni róla. — Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltetnek. —

Költségvetés, árjegyzék ingyen!
! Személyesen is megjelenek. !

Kiadó raktár

Szent-János utca 17. szám alatt egy nagy raktárhelyiség 1913 január 1-étől

kiadó.

Értekezhetni e lap kiadóhivatalában.

„ADLER”- automobilok

olaj, auto-pneumatik a legjobbak!
Autokikölcsönzés.

Kerékpár, varrógép és auto-javítás

MOOSER MIHÁLY-nál

Brassó, Kapu-utca 39.

Ma és minden nap

a DRECHSLER-utóda

kávéházban a hírneves ROTH ALBERT,
a nagyszabású cigányprímás és úcsó,
VILMOS tárogató művész zenekara hangversenyt tart.

HEDWIG HUBERT

virágterme.

BRASSÓ,

Kolostor-u. 23. Telefon sz. 500.

Hubert Hedwig és Társa KÖNYVKERESKEDES

Brassó, Kolostor-utca 29. szám.

Nagy választék *diszlevélpapirokban,*
irodai berendezések üzleti könyvekben.

A Római Császár

vendéglői borkimérésben (Árvaház-u. 3.) kitűnő

Eredeti erdélyi borok

kaphatók. —o—o—o— Elismert jó konyha.

Kaphatok

jutányos árak és feltételek mellett

részletfizetésre is

elsőrangú gyártmányú mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, arany- és ezüst-ékszerek, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítik. — Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szöllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvételnek.

Ásványviz!

Ujdonság!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a zajzoni „Béla forrás” jód-tartalmu vizét forgalomba hoztam, mely minden gyógyszerár, drogeria, kávéház, vendéglő és egyes kereskedésben kapható.

Ezen ásványviz kitűnő gyógyhatásáról Hankó Vilmos dr. országos vegyelemző, mint Hantz Mihály dr. vm. főorvos urak akkép nyilatkoztak, hogy a zajzoni „Béla forrás” vize különösen ajánlható: anyagcserezavarásnál, minő vérszegénység, vérbajok, gümőkór, továbbá érrelmeszedés ellen, a légző-és emésztőszervek hurutos megbetegedéseinél, csúzos és köszvényes bajok, valamint vesebántalmaknál.

Figyelemre méltó jód-tartalmánál fogva főképp gyermekeknek és serdülőknek.

Borral keverve, kellemes üdítő ital gyanánt szolgál.

Tekintettel Zajzonnak Brassóhoz való közelségére, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a „Béla” gyógyásványvizet 10 üvegenként a 10 fillérral házhoz szállíthatom.

Megrendelések még aznap eszközöltetnek.

Központi raktár és kutkezelőség: Brassó Tehénpiac 3. Telefon: 469

Teljes tisztelettel:

Schuster Lajos
ásványviz kezelő.

Országos iparegyesület által kitüntetett nagy ezüst éremmel!

Krisztián József és fia

keresztény katolikus cég.

A pécsi főszékesegyház és számtalan plebánia szállítója.

Alapított: 1880-ban.

Méhviaszgyertyagy. P é c s

Főüzlet: Szigeti ország-út 3.

Fióküzlet: Jókai-tér 9.

Ajánlja a Főtisztelendő papság figyelmébe preparált, füstnélküli méhviasszgyertyáit.

Egy kis üzlethelyiség

február 1-ére

keresztetik.

Kinek? Megmondja a kiadóhivatal.

Kósa Albert

szabó-üzlete

Brassó, Weisz-Mihály-u. 6.

Ajánlja dus tartalmu szövetraktárt ugy beiföldi, mint inom angol szövetekben. — Elsőrangú kivitel.

Kifogástalan szabászat.

Kelemen András

cipész. Ajánlja saját gyártmányu férfi-, női-, valamint gyermekcipőit.

Brassó, Weisz-Mihály-utca 27.

Málnási Mária-forrás

természetes alkalikus sós savanyu-
viz. Legkiválóbb köptető- és ét-
vágyemelő szer.

Kapható mindenütt!

Kutkezelőség: BRASSÓ.

A Brassói Népszövetségi Takaré- és Hitelszövetkezet a kis emberek takarékpénztára.

Brassó, Kolostor-u. 23. I. emelet.

Egy üzletrész ára 30 korona,
ami 20 filléres részletekben
3 év alatt törleszthető. — —

Elfogad kis takarékbetéteket
Kölesönt nyújt előnyös fel-
tételek mellett. : : : :

Nyitva minden szerdán és szombaton d. u. 4 órától 6 óráig.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Pontos kiszolgálás!
Hibátlan munka!
OLCSÓ ÁRAK!

Telefon: 5—15.

ÉGETŐ TESTVÉREK

Kifogástalan munka!
:: Izléses kivitel! ::
OLCSÓ ÁRAK!

Telefon: 5—15.

**KÖNYVNYOMDAI • MŰINTÉZETE
BRASSÓ, KAPU-UTCA 45. SZÁM**

A Brassói Ujlap kiadóhivatala

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy *könyvnyomdánkat* Kolostor-utca 29. szám alatti helyiségéből *Kapu-utca 45.* szám alá helyeztük át. — Együttal szíves tudomására adjuk, hogy ujjanon felszerelt nyomdánkat új gépekkel és modern betűkkel bővítettük, minélfogva azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy minden a nyomdaiparhoz tartozó munkákat *a legrövidebb idő alatt, elegáns, modern és hibátlan kivitelben, a legolcsóbb árak mellett* állíthatjuk elő. Üzletkörünk kiterjed az összes nyomtatványokra, úgymint: ipari és kereskedelmi nyomtatványok: üzleti mérlegek, levélpapírok, számlák, értesítések, körlevelek, prospektusok, árjegyzékek stb., névjegy- és cégkártyák, esküvői- és báli meghívók, gyászjelentések, falragaszok, valamint bármilyen művek és egyéb kiadványok modern kivitelben való elkészítésére. Izléses, tiszta és hibátlan munkáról, szolid árakról, valamint előzékeny és pontos kiszolgálásáról mélyen tisztelt megrendelőinket előre is biztosítjuk. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérjük, tisztelettel

Égető Testvérek.